

Sygn. akt IV Ua 16/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Elżbieta Wojtczuk

Sędziowie: SO Katarzyna Antoniak

SO Jacek Witkowski (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2016 r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z wniosku R. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z udziałem zainteresowanej E. F.

o prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 11 grudnia 2015r. sygn. akt IV U 341/13

oddala apelację.

Sygn. akt IV Ua 16/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19.08.2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił R. M. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy jakiemu uległ on w dniu 31.07.2012 r. Organ rentowy przyjął, iż wnioskodawca dopuścił się rażącego niedbalstwa w trakcie załadunku paczek szalunków przy pomocy żurawia. ZUS wskazał, iż nastąpiło naruszenie przepisu par. 90 pkt 2 i par. 92 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6.02.2003 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy podczas robót budowlanych (Dz. U. nr 47 poz. 401).

Od decyzji tej odwołanie złożył R. M. wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do jednorazowego odszkodowania, argumentując, iż nie został przeszkolony w zakresie pracy na stanowisku sygnalista hakowy z operatorem żurawia przy czynnościach załadunkowych.

Sąd Rejonowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 11.12.2015 r. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy w kwocie 21.120 zł, co odpowiada uszczerbkowi na zdrowiu w wymiarze 30%.

Sąd Rejonowy rozstrzygnięcie swoje wydał na podstawie następujących ustaleń faktycznych:

R. M. zatrudniony był u pracodawcy E. F. na stanowisku cieśli i z tego tytułu zgłoszony był do ubezpieczenia wypadkowego. W dniu 31.07.2012 r. został skierowany do pracy związanej z odbieraniem ładunków paczek szalunków. Szalunki były spięte ze sobą pasami i przenoszone przy pomocy żurawia z ziemi na przyczepę samochodu. Po załadowaniu paczki na przyczepę, ubezpieczony wchodził na nią i odpinał pasy. Po załadowaniu trzeciej paczki wszedł ponownie na przyczepę i odpiął pasy z szalunków, po czym dał sygnał operatorowi żurawia, żeby podniósł do góry zawieszony żurawia z pasami. W trakcie tej pracy jeden z pasów przeszedł pod ładunkiem z jednej strony, ale zaczepił o ładunek na drugim jego końcu. Spowodowało to uniesienie się jednej strony całego ładunku, który spadł na stojącego obok R. M.. W następstwie tego wypadku ubezpieczony doznał licznych obrażeń kręgosłupa, urazu głowy oraz odmy płucnej. Następstwa wypadku sprowadziły stały uszczerbek na zdrowiu poszkodowanego w łącznej wysokości 30%.

Sąd Rejonowy w toku postępowania odwoławczego dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu bhp celem ustalenia bezpośredniej przyczyny wypadku. Biegły przyjął, iż przyczyną tego wypadku było zsunięcie się przygotowanych do dźwignięcia szalunków na poszkodowanego. Ubezpieczony nie był przeszkolony do pracy na stanowisku ciężarowego w zakresie przepisów bhp. Ponadto osoba nadzorująca jego pracę nie poinformowała go przed jej rozpoczęciem o zasadach bezpieczeństwa wykonywania pracy i stosowania znaków ostrzegawczych. Biegły stwierdził, że ubezpieczony nie naruszył żadnych przepisów z zakresu ochrony życia i zdrowia.

Sąd Rejonowy przyjął, iż opinia biegłego jest pełna i przekonująca, dlatego podzielił w całości jej wnioski.

Zdaniem Sądu, brak jest podstaw do przypisania ubezpieczonemu rażącego niedbalstwa. Nie można więc uznać, że nastąpiło wypełnienie dyspozycji art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 199 poz. 1763 ze zm.). Ponadto Sąd przyjął, iż wiarygodna jest opinia biegłych lekarzy co do wysokości uszczerbku na zdrowiu, jakiego doznał ubezpieczony w następstwie wypadku. W związku z tym, Sąd zasądził wymienioną wyżej kwotę jednorazowego odszkodowania przyjmując, iż stawka za każdy procent uszczerbku na zdrowiu wynosi 704 zł.

Apelację od tego wyroku złożył pozwany (...) Oddział w S., który zaskarżył wyrok w całości. Organ rentowy zarzucił Sądowi pierwszej instancji naruszenie prawa procesowego tj. art. 233 par. 1 kpc poprzez błędne przyjęcie, że ubezpieczony nie naruszył żadnych przepisów z zakresu ochrony życia i zdrowia podczas, gdy ubezpieczony dopuścił się rażącego niedbalstwa pozostając przy ładunku w trakcie pracy żurawia, zamiast oddalić się na bezpieczną odległość, co stanowi naruszenie par. 90 i par. 92 powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6.02.2003 r. Ponadto zarzucił błędne przyjęcie, że ubezpieczony zatrudniony na stanowisku cieśli nie naruszył przepisów z zakresu ochrony życia lub zdrowia mimo, że w oparciu o art. 210 par. 1 kp powinien był powstrzymać się od wykonywania pracy w sytuacji, gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom bhp i stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia. Skarżący zarzucił również, że Sąd Rejonowy błędnie przyjął, że ubezpieczony nie naruszył żadnych przepisów z zakresu ochrony życia i zdrowia, podczas gdy dopuścił się rażącego niedbalstwa wykonując pracę na obcym stanowisku bez wymaganego przeszkolenia i stosowanych znakach ostrzegawczych. Pozwany organ rentowy zarzucił naruszenie prawa materialnego tj. art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 30.10.2002 r. zwanej wypadkową, poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy zachowanie ubezpieczonego spełniało cechy rażącego niedbalstwa. W konkluzji organ rentowy wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania. W uzasadnieniu apelacji pozwany ZUS przytoczył tezy orzeczeń Sądów Apelacyjnych w Białymstoku i K. oraz Sądu Najwyższego definiujących pojęcie rażącego niedbalstwa. Ponadto zarzucił Sądowi pierwszej instancji bezkrytyczne przyjęcie tez biegłego z zakresu bhp. Stwierdził również, iż biegły wydając wnioski opinii przekroczył swoje kompetencje poprzez wypowiedzianie się o winie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu Okręgowego apelacja pozwanego organu rentowego nie jest zasadna.

Sąd Rejonowy w zasadniczej części poczynił prawidłowe ustalenia tj. co do przebiegu wypadku przy pracy, jego następstw w zakresie uszczerbku na zdrowiu.

Sąd Okręgowy nie podziela natomiast w całości oceny prawnej przedstawionej przez Sąd pierwszej instancji. Sąd ten bowiem, za opinią biegłego przyjął, że do wypadku doszło wyłącznie z przyczyn leżących po stronie pracodawcy. Z tą argumentacją Sąd Okręgowy nie w pełni się zgadza. Powołane przez organ rentowy tezy wyroków definiują pojęcie rażącego niedbalstwa, którego to pojęcia nie definiuje ustawodawca. Analiza tych definicji w odniesieniu do przedmiotowego stanu faktycznego nie pozwala przypisania ubezpieczonemu cech rażącego niedbalstwa. Bezsporne jest bowiem, iż w świetle art. 207 par. 1 kp pracodawca ponosi odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie pracy. Ustawodawca w par. 2 tego przepisu wymienił katalog obowiązków pracodawcy, który wskazuje, że na pracodawcy spoczywa cały szereg obowiązków w zakresie organizacji pracy tak, aby zapewnić pracownikom bezpieczne i higieniczne warunki pracy. W przedmiotowej sprawie pracodawca kierując ubezpieczonego do wykonania innego rodzaju pracy w dniu 30.07.2012 r. nie dopełnił obowiązku przeszkolenia tego pracownika w zakresie przepisów bhp obowiązujących na stanowisku ciężarowego ani też nie poinformował o istniejących zagrożeniach. Prawdą jest, iż pracownik w świetle art. 210 kp ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy w razie, gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom bhp. Powstrzymanie się takie jednakże jest uwarunkowane tym, że pracownik ma świadomość zagrożenia dla zdrowia i życia. Poczynione ustalenia faktyczne nie wskazują, aby R. M. miał świadomość zagrożenia przebywania podczas podnoszenia ładunku przez żuraw. Nie widział on bowiem tego, iż jednym z pasów zahaczył o drugą część ładunku. Oceniając okoliczności związane z wykonywaniem przez niego pracy uprawnione jest przyjęcie, iż zachowanie ubezpieczonego nosiło znamiona zwykłego niedbalstwa. Zasadniczą część odpowiedzialności za zaistnienie tego wypadku ponosi pracodawca. Zatem nie została spełniona przesłanka przewidziana w art. 21 ust. 1 ustawy wypadkowej tj. rażące niedbalstwo i w tej sytuacji nie zaistniały podstawy do pozbawienia wnioskodawcy prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy.

Dlatego też Sąd Okręgowy uznał, że zaskarżony wyrok jest prawidłowy co do zasady i w związku z powyższym apelację organu rentowego należało oddalić na podstawie art. 385 kpc.